

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEKI

XII. évfolyam,
3516. szám
4 oldal,
20 bani
1956,
június 13,
szerda

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni neptanács lapja

VILÁGSZERTE LELKESEN FOGADOTT KEZDEMÉNYEZÉS

A lig néhány száz huszonnyég
óra telt el azóta, hogy nyil-
vánosságra hozták N. A. Bulga-
nyinnak, a Szovjetunió miniszter-
tanácsa elnökének Eisenhowerhez,
az Egyesült Államok elnökéhez,
Edenhez, Nagybritannia miniszter-
elnökéhez, Guy Mollet-hez, Fran-
ciaország miniszterelnökéhez,
Saint-Laurent-hez, Kanada mi-
niszterelnökéhez, Segnihez, az
Olasz Köztársaság minisztertanácsa
elnökéhez és Adenauerhez,
Nyugat-Németország kancellárja-
hoz intézett leveleinek tartalmát, s
már megállapíthatjuk, hogy e
leveleket a világ közvéleménye az
utóbbi idő egyik legjelentősebb
vértelmezi eseményeként értékeli.

Rádiók hírei és sajtókommentá-
rok egyaránt bőven és kimerítően
foglalkoznak a Szovjetunió mi-
nisztertanácsa elnökének leveleiben
felvetett kérdésekkel, nevezte-
sen azzal, hogy valamennyi szó-
banforgó államnak követnie kell
a Szovjetunió példáját abban, a
tekintetben, hogy még mielőtt va-
lamilyen nemzetközi egyezmény
megszületne, csökkentsék fegyver-
erők létszámát, ennek megfelelően
mérésékkel a technikai felszerel-
éseket és szállítást le a katonai cé-
lokra előirányzott költségvetési
összegeket.

Elegendő néhány angol lapban
megjelent kommentárta hi-
vatkozni, hogy érzékeltek azt a
hatalmas fellélegzést, amelyet a
többszöri országokban a katonai ter-
hek egy részét való megszabadu-
lás lehetősége váltott ki. Az Ob-
server című tekintélyes burzsoá
lap például rámutat, hogy a Nyu-
gat-Németországban államoszó
brit csapatok teszik ki az angol
szárazföldi hadsereg zömét. Ter-
mészetes, hogy ezek létszámának
csökkentése, vagy a csapatok tel-
jes visszavonása jelentős mérték-
ben hozzájárulna Anglia amu-
gy is zilált pénzügyi helyzetének
helyreállításához.

Amerikában a béke és háboru
kilátását érzékeny műszerként a
tőzsdén árak hullámzása jelzi.
Mint Newyorkból jelentik, az o-
tani tőzsdén a részvények és ki-
lőnösen a fegyvergyárak részvé-
nyeinek árai néhány nap alatt
dollar-milliárdokkal csökkentek. H.
Stassen, aki tudvalevően az Egye-
sült Államok kormányát képviseli
az ENSZ leszerelési bizottságban,
maga is kénytelen volt elismerni a
Szovjetunió messzemenő kezde-
ményezését a leszerelés kérdésében.

Nőttek tehát a béke esélyei és
hatalmas mértékben kiszé-
södtek a német kérdés békés me-
goldásának lehetőségei. Ha a Né-
met Demokratikus Köztársaságban
visszahívott több mint 30.000 szov-
jet katonát után megfelelő számú
amerikai, angol és francia katonát
is elhagyja Németország terüle-
tét, ez lehetővé tenné a Német-
országban államoszó idegen csa-
patok létszámának további csök-
kentését, vagy teljes kivonását Né-
metország területéről. A jelenlegi
két német állam közötti megégye-
zés alapján pedig nyitva állna
az út Németország békés és minden
idegen beavatkozástól mentes
egyesítése felé.

Javul a piaci felhozatal

Az Aprózár Helyi Kereskedelmi
Szervezet nagymennyiségű zöldség-
és főzelékféléket jutott május hónap-
ban városunk dolgozóinak. Az üzle-
tekben és a piacokon egyaránt bőven
találunk zöldségféléket. A jó szervezé-
si munka eredményeként a havi ter-
vet 109,6 százalékban sikerült tel-
jesíteni. A terv három nappal ha-
táridő előtt való teljesítéséhez nagy-
mértékben hozzájárultak az 1., 2. és
5. számú üzletek, amelyekben 14-
20 százalékos túlteljesítést értek el.
Májusban 249 tonna burgonyát,
5 tonna spenótot, 15 tonna zöldbogyó-
mat, 20.000 csomó retek és nagy-
mennyiségű zöldségféléket árusítottak.
Ezenkívül jelentős mennyiségű zöldsé-
get és főzelékféléket szállítottak más
munkásközpontokba is, Resicára,
Vajdahunyára, Petrosényba és
Yemesvárra. Az elmúlt hónapban az
elárusított közül Barducz Gyula, Ta-
pos Livia és mások tündtek ki.
Hotarar Tibor
levelező.

Ifjaink tömegesen jelentkeznek az ország különböző munkatelepeire

A bukaresti ifjúsági munkatelepek ünnepélyes meg-
nyitása alkalmából hétfőn délután ifjúsági nagygyűlés
volt a fővárosban. Az egybegyűlt sok ezer fiatal között
ott voltak azok a brigádosok — nyolcszázalék is töb-
ben — akik már a fővárosi ifjúsági munkatelepeken
dolgoznak. Sok-sok ifjú követi most példájukat s elmegy
dolgozni a nagy építkezésekre, amelyeket a párt és a
kormány a második öt éves terv keretében a fiatalokra
bízott. Más ifjak brigádokba szervezkedve, szabad ide-
jükben fognak dolgozni ezeken a munkatelepeken.

A gyűlést Dumitru Bejan, az IMSZ Bukarest vá-
rosi bizottságának első titkára nyitotta meg.
Számos bukaresti IMSZ-tag és más ifjú lelkesé-
déllel fogadta az IMSZ Központi Bizottságának felhí-
vását — mondotta. — Mintegy nyolcszáz ifjú dolgo-
zik már a Scinteia Háza munkatelepein alakult brigá-
dokban, a jilavai gumikombináti ifjúsági munkatelepein,
az Augustus 23 rajonban épülő új kórház és a Flo-
reasca negyedi új munkáslakások építésénél.

Az egybegyűlt ifjak előtt ezután felolvasták az
IMSZ Központi Bizottságának felhívását.
A gyűlés sok részvevője vállalta a maga és mun-
katársai nevében, hogy jelentkeznek az ifjúsági mun-
katelepekre.

A fővárosi tanuló ifjúság nevében Viorel Paunescu,
a Tudor Vladimirescu rajoni kereskedelmi iskola nő-
vendéke közölte hogy iskolatársai brigádok alakítottak

és elhatározták: ezer önkéntes munkórát fognak dol-
gozni.

Nicolae Stoian, a Gh. Gheorghiu-Dej gyár ifju-
munkása bejelentette, hogy ő is elmegy az egyik ifju-
sági telepre, s mint építőmunkás akarja magát szak-
képesíteni. Egyben felhívta az ifjumszolgálatot, hogy
dolgozzanak minél több önkéntes munkórát az ifju-
sági telepeken.

A C. I. Parhon-egyetem diáksága nevében Con-
stantin Clemente, a nyelvészeti kar harmadéves hallga-
tója versenyeztetve hívta ki az ország egész diákságát ezzel
a jelszavval: minél több önkéntes munkórát az építke-
zéseken! Bejelentette, hogy a Parhon-egyetem minden
egyes diákja husz órai munkát vállalt az ifjúsági te-
lepeken.

Ezután Florian Danalache, a Bukarest városi párt-
bizottság első titkára szólt fel. Eredményes munkát
kívánt a fiataloknak, majd kifejezte azt a meggyőző-
dését, hogy az ifjúság lelkesedése és kiapadhatatlan
tettereje, a haza és a párt iránti szeretete valóra váltja a
nagy építkezésekkel kapcsolatos célkitűzéseket.

A lelkes hangulatú gyűlés részvevői táviratot in-
téztek a Román Munkáspárt Központi Vezetőségéhez.
Ünnepélyesen megfogadták, hogy a rájuk bízott fel-
adatok példás megvalósításával köszöntik az Ifjumsz-
olgálat Szövetség II. kongresszusát.

(Agerpres)

Termelési értekezleten

A vasúti L. műhely-
ben a közelmúltban ter-
melési értekezlet tar-
tottak. Maris Mihai,
a műhely vezetője tartotta
a beszámolót, amelyből
kijött, hogy az elmúlt
hónapban a műhely 108
százalékban teljesítette
tervét. A teljesítmény
és általában a munka-
termelékenység emel-
kedéséhez nagymérték-
ben hozzájárultak a kis-
gépesítésre vonatkozó
intézkedések. Külön ki-
emelte a beszámoló
azokat a szép termelési
eredményeket, amely-
ket az IMSZ tagok, Mi-
lancovici Gheorghe,
Pascu Viorel,
Kelenen

János és mások értek
el, akik állandóan él-
jártak a munkában, s
átlagos normateltelje-
sítésük mindig meghalad-
ta a 15-20 százalé-
kot.
A Milancovici Gheor-
ghe vezetésével dolgozó,
vagoneteket javító cso-
portnak sikerült a ki-
tűzött négy javítandó
vagonet helyett ötöt
átadni a forgalomnak.
Hasonló jó eredmé-
nyeket ért el a motor-
javító csoport is. A hal-
mágyascsi kőbánya ré-
szére egy nagy MWM
motort, a paulisi kőbá-
nya részére egy kis
MWM motort és egy
Timputri Noi motort, az

Acuța-i kőbánya ré-
szére pedig egy kom-
presszor-motort javítottak.
A termelési értekezlet
felszólaló rámutattak a
hibákra is. Gábor Ilie
hegesztő keveselte a va-
gonet-javítók teljesíté-
sét. Szerinte, a csoport
sokkal többet adhatna,
ha jobban kihasználná a
munkaidőt. Rámutattak a fegyelmű
lazasára is, amely kü-
lönösen Toma Iosif és
Valcan Ioan ifjumszolgá-
latosoknál mutatkoztak
meg, akik többször há-
nyozták munkahelyük-
ről.

Darula Ioan,
levelező

Zenekedvelő ifjak

A 2. sz. Gyermek-
mek Háza lakói-
nak nagyrésze —
azok, akik iskolá-
ba járnak, — a
vizsgákban száma-
nak be egész évi
munkájukról. A
Gyermekek Háza
kisebb lakói egész
a 4-ik osztályo-
sokig már élvezik
a szünidő ezer örö-
mét. A nagyobbak
a közeli iskolában
„drukkolnak” a jó
osztályzatért. Hamarosan számukra
is beköszönt a valódi nyár: a szün-
ki.

Szabadidő akad most is. Ilyenkor
hangoz az udvar a vidám labdajáté-
któl. Az udvar egyik sarkában
van a sakkozók megszokott helye. A
Gyermekek Háza lakói között sok a
zenekedvelő. Most próbálgatják az
első lépéseket a nemrég beszerzett
pengőtös hangszeren. Zenekart
akarnak alakítani. Képeink a zene-
kar jövőd tagjairól készült, mi-
közben az ebédlő melletti teraszon
próbálnak.

A 4. számú iskola
tágas udvarán vidám
gyermekhangok száll-
nak. Kipirult arcu kis-
lányok kergetőznek a
vén vadgesztenyefák
árnyékában és közbe-
közbe kémlelőde oszo-
nak oda az iskolaépület
feljárójához: nem ke-
rült-e még rájuk a sor
a vizsgán?

Az elemi iskola ne-
gyedik osztályos tanu-
lói vizsgáznak román
nyelvből és igekezeknek
a várakozás perceit já-
tékkal megrovidítani.
Ahogy az idő tíz felé
közeledik, mind többen
gyűlnek össze a kis te-
raszon és várják, hogy
az első vizsgázó cso-
port helyét ok foglal-
hassák el.

Eddig minden
vizsgán szépen sikerült
— mondja Kenyeres
Judith — remélem ez is
jól fog menni.
— Biztosan, — erő-
sítik a többiek — hiszen
Judith egész évben szor-
galmasan tanult.
Végre nyílt az út.
Az első csoport befeje-
zte a vizsgát és a gyer-
mek most vidáman tö-
dülnek ki az udvarra.

— Általában nagyon
meg vagyok elégedve a
negyedik osztályos román tu-
dással — mondja
Schmidt Mária igazga-
tónő, aki végighallgatta
a csoport vizsgáit —
a gyerekek szépen ol-
vasnak, értik az ol-
vasottakat és is tudják
azokat mondani. Nyelvi-
tanítási ismereteik is meg-
felelnek.

Vizsgáznak a negyedik osztályosok

tanulója. Csengő han-
gon, hibátlanul szavalja
el Maria Barus kedves
gyermekversét, a „Pa-
latalul Pioneerilor”-t, majd
kijógalatlan románság-
gal mesél az aradi Pi-
onirpalotáról. A nyelvi-
tanítási kérdésre is szépen
felel: ez a vizsga is
megfelelőtelten eltanuló
volt.

Csomor Irin a ki-
vetkező felel. A ne-
gyedik osztályos román kőbá-
nyai vizsgázó szöve-
mányát szépen olvassa
fel és meséli el saját
szavaival, majd gon-
dolkozás nélkül meg-
mutatta a napu fal-
térképén, hogy hol van
házának fővárosa. De a
nyelvtani kérdésre adott
felelet már nem meg-
olyan jó: a marán és
másalhangzók felsorolá-
sa — mi tanács —
döcög egy kicsit.

Bizony tudhatna
jobban is — állapítja
meg róla Hummel Elza
tanítónő — de különö-
sen az utóbbi időben
nem vett magának elég
fáradságot.
Az utána következő
Kenyeres Judith feleleté-
ben már nem akad hi-
ba: egy Resicáról szóló
olvasmányt olvas fel és
mond el hibátlanul, szé-
pen felel a kérdésekre
és az igeragozás is jól
megy. Az egész jól
szorgalmas tanulónak
meg volt tehát az er-
mény!

Szöke farkoscsa ki-
lány — Erdődi Zsuzsa
— a soron következő.
Szépen olvassa fel az
„Erdőben” című lelkét,
de a beszéd már nem
megolyan hibátlanul.
— Ekkorban nem volt
vele semmi baj —
mondja Hummel Elza
tanítónő — de a vizsgák
előtt elhagyta magát és
most nem felelt elég
bátran.

Majd jövőre alapo-
sban tanul és a vizs-
gán bátrabban felel
— Benea Xenia Mária a
kis kertészekről felel. Az
olvasásba néha hiba
csuszlik, de nagyon
ügyesen mesél az iskola
kertjében végzett mun-
káról és a nyelvtan is
jól megy.

Vasile Alexandri köz-
ismert szép versét, a
„Iarna”-t mondja el na-
gyon értelmesen. Va-
sile Emilia. A fordítás
néha döcög egy kicsit,
de a nyelvtan hibátla-
nul megy.

Oravezt Eva a folyó-
járól és a folyójáról
szóló kedves történetet
olvassa fel és meséli el
saját szavaival. A fele-
let nem hibátlan, bár
a nyelvtani kérdést jól
tudja.
— Evánd is az a hi-
ba — mondja a tanító-
nő — hogy az utóbbi
időben elhanyagolta a
tanulást és most a
vizsgán nem gondolko-
zott. Pedig tudna ő
sokkal jobban is...
Az utolsó felelő Pa-
taki Márta. Az olvasá-
sánál sem megy hibát-
lanul — elcsúsz az egé-
szet — de ügyesen me-
séli el az olvasmány
tartalmát és a nyelvi-
tanítást is jól tudja. Több
fáradsággal kitűnő er-
ményt érhetett volna el.

Túlteljesítették tervüket

A fővárosi Fulger gyár versenyfel-
hívására válaszul a dolgozók vállalták,
hogy az év végéig 1.461.000 le-
jes szocialista felhalmozást valósi-
tának meg. Ebből június 1-ig 1.053.000
lejt teljesítették. Ugyanakkor a vál-
talt két százalék helyett 3 százalé-
kal növekedett a munka termelé-
kenysége. A gyár 87 legszorgalma-
sabb dolgozóját a májusi munkaver-
seny során élmunkásként nyilvání-
tották.

A berni román követség elleni merénylet teffeseinek bünpere

BERN. (Agerpres). —
Június 11-én megkezdődött Bern-
ben a berni román követség elleni több
mint egy évvel ezelőtti elkövetett tá-
madás tettesének bünpere.
Mint ismeretes, az 1955 február 14.
ről virradó éjjel felfegyverzett egyé-
nek megtámadták a Román Népköz-
ságot berni követségének széké-
zát, meggyilkolták Aurel Setut, a kö-
vetség gépkocsivezetőjét, elfoglalták
és szédülték a svájci román diplo-
máciai képviselet helyiségeit.

A szövetségi ügyészség a fenti
bűncselekményekért bíróság elé állí-
totta Beldeanu Oliviu, Chirila Ion,
Codrescu Stant és Ochiu Dumitru.
A szövetségi ügyész az alábbi vád-
ponok alapján emelt vádat: szándé-
kos emberölés és szándékos ember-
ölésben való bűnrészesség, a megé-
besielt segély nélkül hagyása, törvé-
nyellenes fogvatartás és kényszerítés
emberélet veszélyeztetése, erőszak és
fenyegetés alkalmazása megsemmisíté-
sük ellen, oktatás közszolgáltatá-
suk területére, tiltott politikai jellegű ada-
tok közlése, idegen állam címerének
szándékos megsemmisítése.

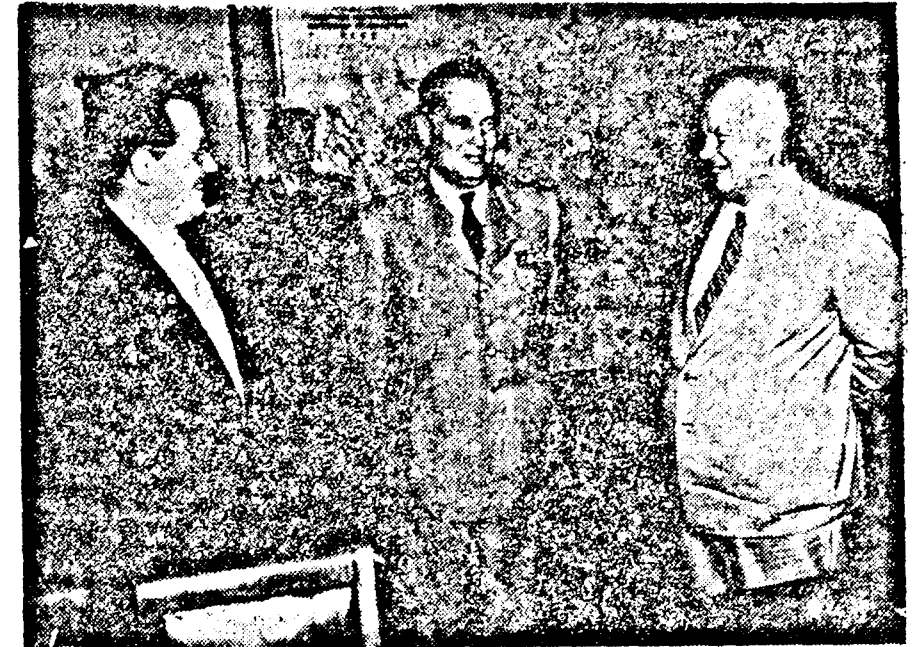
A szövetségi büntetőtábla elnöke
dr. Paul Schwartz, szövetségi bíró. A
vádindítványt René Dubois, a svájci
szövetség ügyésze képviseli.
Aurel Setu özvegye főmágnavádlo-
ként vesz részt a perben.

A gyermekmunka
tiszteltetésére ren-
dezt versenyt a
legjobb teljesítők
között faláljuk Kollár Gizellát a líkő
részlegről, aki 174 százalékos norma-
telteljesítést valósított meg. Psaft
Maria 159, Vidican Elena pedig 142
százalékot ért el előirányzatot felül.
A malomnál a legszebb teljesítményt
Jaczko Ibolya Március 8 brigádjá
nyújtotta. Az élesztőszesz csoma-
goló osztályán májusban is az IMSZ
brigád teljesítménye volt a legjobb.
Itt a Március 8 brigád csaknem azo-
nos teljesítményt ért el.

Mai számunk negyedik oldalán:

★ AZ ÚJ HELYZETBEN' CÉL-
SZERŰ ÚJ MÓDON FELVETNI
A LESZERELÉS KERDESENEK
MEGOLDASÁT
★ AZ ÜZENET ALAPOS MEG-
FONTOZÁST ES TANÁCSKO-
ZÁSOKAT IGENYEL
★ JEMEN MINISZTERELNÖ-
KE MEGERKEZETT MOSZKVA-
BA
★ NEMZETKÖZI ATOMFIZI-
KAI ÉRTEKEZLET KEZDŐDIK
GENFEN

J. Broz Tito elvtárs látogatása a Szovjetunióban

N. Sz. Hruscsov fogadta J. Broz Tito elvtársat és a kíséretében levő
személyeket.

A képen N. Sz. Hruscsov, J. Broz Tito és Z. Kardely.

TÁVIRATOK

DWIGHT D. EISENHOWER Öccsellenciájának,
az Egyesült Államok elnökének,

Washington, Fehér Ház

Tisztelt Elnök Ur,
Mélyeség sajnálattal értesültünk megelégedéséről.
Egész népünkkel együtt bízunk benne, hogy egészsége a legrövidebb
időn belül ismét helyreáll és folytathatja nagy feladatainak teljesítését.

Öszinte tisztelettel:

K. VOROSILOV

N. BULGANYIN

N. HRUSCSOV

Moszkva, 1956. június 10.

DWIGHT D. EISENHOWER Öccsellenciájának,
az Amerikai Egyesült Államok elnökének,

Washington, Fehér Ház

Tisztelt Elnök Ur,
Mélyeség sajnálattal értesültem az Ön betegségéről.
Örömmel vettem a sikeres operációról szóló legutóbbi híreket és meg-
győződtem, hogy Ön rövidesen felgyógyul.

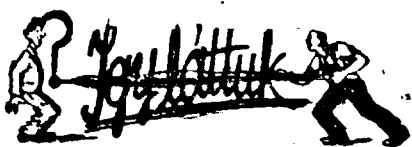
Családommal együtt szívesen jó kívánságaimat küldöm Önnek. El-
nök ur.

Moszkva, 1956. június 11.

Öszinte tisztelettel

G. ZUKOV,

a Szovjetunió marsallja

Csak higiénikusan...

Általában az emberek, — mint mondani szokás — nagy súlyt helyeznek az ételtek tisztántartására. Hiába, ez olyan emberi „gyengeség”, amiről még az egyes, élelmiszert foglalkozó dolgozók sem tudják le szoktatni azokat, akik tudják, hogy a szenny mennyire veszélyeztetli az ember egészséget.

Erdőből örömmel üdvözöltem leltát a kenyérfelosztó központ dícséretes intézkedését, hogy a kenyérszállító gépkocsik padkjára gyékényt borítottak, a kenyéret pedig ponyvával takarták le.

Amint a mellékelt képen is látható azonban, nemcsak én örvendeztem a kétségeltelenül hasznos intézkedés felől, hanem a kenyérszállító kocsik némely kiserője is. Ezentúl ugyanis nem kényserülnek arra, hogy sáros csizmájukkal a kocsi padjait szennyezzék be, erre a célra rendelkezésükre áll a gyékényszőnyeg.

Ha pedig rendes szokások szerint a jobb sorsra érdemes cipőket elhelyezkedve akarták kipótolni alvási hiányukat, ott a ponyva, amellyel kényelmesen be is lehet takarozni. Általában jobban elhangzott olyan javaslat is a fentemlített kenyérszállító kocsikról, hogy helyezzenek el a hátsócsővé átalakított gépkocsi belsejében mosdótűket is, mert ennek hiányában kénytelenek mosdatlan kézzel végezni a kenyér bedobálását az árusító boltok belsejébe...

—CS—

Vendégszereplés

Az elmúlt vasárnap a lipcsei I. L. Caragiale kollektív gazdaság kulturális csoportja meglátogatta illó és Petris közösgye kulturális csoportját. Illó közösgyébe sokan jöttek el megtekinteni a kultúrelőadást, a színdarabot, amely arról szolgált bizonyosságot, hogy a dolgozó parasztnak a bőséges élethez vezető egyetlen út, a kollektív gazdaságokhoz való csatlakozás. Ezt különösen az állattenyésztő társulások tagjai értékelték meg, hiszen maguk is közösen gazdálkodnak.

Néhány órával később már Petris szerepeltek a kulturális csoport tagjai. Az előadásra előjöttek a közeli Szilistye és Corbisti falvak lakói is. Mindketten helyen a kultúrthoz társas termékeket szolgáltattak megtekintésükre.

Petrila Petru,
levelező

„Különös ismertetőjele”

...1941. A fasiszta Németország — galdul megszegve a Szovjetunióval kötött megemlékezői szerződést, — szovjetellenes háborúba indult. Magyarország akkori urai vakon követik Hitler politikáját, belesorolják az országot a népet ebbe a véres, igazságtalan rablőháborúba. Olyan ebben az időben Budapest, mint a felbolyagított méhkas. Mindenfelé bevonuló férfiakat látni. Ekeketnek, de ezt az ekeket nem a jókedű, hanem a kényszer, a melletük lévő őrmester parancsa és fenyegetőzése csálja a lehorgasztott fejű, szomorú tekintetű emberek ajkára. Minék is örülnének? Talán annak, hogy családjukra, szüleikre, gyermekeikre, asszonyaikra ezután még nagyobb nyomor vár, vagy annak a gondolatnak, hogy talán soha többé nem térnek vissza? Nem lelkesítik őket az álhazafias, áres frázisok, — tudják mi vár rájuk. De ki mer itt szólni, ki mer ellenszólni? Es mégis vannak olyan emberek, akik vakmerően kiállnak az igazság s a nép mellett. Ezek a kommunisok.

Horthy és fasiszta príbjelű véres terrorral igyekeznek elnyomni minden megmozdulást, amelynek csak valami köze is van az igazsághoz, a békéhez és a szabadsághoz. Így a március 15-i szabadság felvonulást is megakadályozták. De hiába minden mesterkedésük, mert — Petőfi szavai-val élve — „habár alul a víz és felül a gályá, azért csak mégis a víz az ur”. Budapest dolgozóit, munkásokat és értelmiségieket kivonulnak ezen a napon, „Békét, szabadságot, le a fasiszmissal!” feliratu táblákat és a nagy magyar szabadságharcosok: Kossuth és Petőfi képeit tartva kezükben.

A felvonulást a párt szervezte meg, — a kommunisok pártja. A kommunisok hűt és erőt adnak, megmutatják az igazi utat, amelyen haladnia kell minden hazáját szerető becsületes embernek, s ugyanakkor rámutatnak a fasiszta háború igazi jellegére és céljaira is. Ekkor állandó veszélynek van kitéve, hiszen a titkosrendőrség minden elkövet, hogy karmába kerítse őket.

MAR A FILM ELEJÉN megismerjük Szabó Imrét, a párt egyik elharcosát. Szabó meglátogatta egy vidéki városban lakó édesanyját. Nem sokáig maradt, sietnie kell vissza Budapestre. Az állomáson betér a vendéglőbe, hogy ott várja be a vonat érkezését. Szerencsétlenségére itt tartózkodik két titkosrendőr. Eppen itt körözik. Csak hidegvérnek és leleménységnek köszönheti, hogy elterelődik róla a figyelem. A vendéglőben dorobáló urak — ebben a Szabó Imre számára válságos helyzetben — muzsikát után kiabálnak. Szabó vállalkozik, és betölti a muzsikaszépet.

Később a vonaton is ennek az „ismerettségnek” köszönheti, hogy nem fogják el. Csendőreket igazolják az utasokat, kétoldaltól jönnek és nincs sehol sem kibúvó. Szabó behúzódik a folyosóra éppen abban a félkúba, amelyikben a két rendőrközpont ül. Kártyáznak. Mikor meglátják Szabót, megszólítják: „Gyere te zenész, legyél a harmadik. Kettesben alkalmas”. Elfogadják a meghívást. A csendőrközben odaér és miután mindenkit leigazoláltak, kéri az ő iratát is. De a titkosrendőreket leintik és kiutasítják. Ne zavarja azt, aki velük van...

Szabó, amint Budapestre ér, azonnal hozzálát a munkához. Felveszt a kapcsolatot a párttitkársággal, megszervezi az illegális lap, a Szabad Nép kiadását, megteszi az első lépéseket az egységfront megalakítására, a fasiszta elleni átfogó országos harc megindítására. Rövid időn belül megalakul az egységfront. Sikeres bevonulnak az összes haladó erőket a függetlenségi harcba.

A titkosrendőrség egész apparátusa azon dolgozik, hogy rátegye kezét az illegális nyomdára és a kommunisokra. De minden erőlködés hiábavalónak bizonyul mindaddig, míg el nem fogják Garát, aki gyenge jellemű, gyáva ember, megijed a kínzóktól és inkább vállalja az árulást. Ezután gyorsan peregnék az események. Gara árulása következtében megalakul a nyomdában összegyűlt elutasítók. Szabó és Kóti László, a soffit a letartóztatások után néhány percre gyűntül szállnak ki a gépkocsiból a gyülekezőhelyre. Anna kiáltása figyelmezteti őket a veszélyre. Így menekülnek meg, de ez a kiáltás Anna életébe kerül.

A titkosrendőrség főnöke Garától most azt akarja megtudni, ki az őszekötője Szabónak, hogy így a nyomdára juthasson. Es Gara, aki elárult a pártot, most elárulja szerelmét is. Gerincelenségében addig megy, hogy — a rendőrség utasításait követve — megdicszolja a szökeést, bedílti Felhő, az ősszekötő lakására, akit állítólag szeret, és galdul félrevezetve a ledínt, ráveszi, hogy találkozzék Szabóval, mert az nagy veszélyben van. Felhő találkozik Szabóval. A titkosrendőrség követi s mikor a gyűntül Szabó megérkezik, rárohannak és elfogják.

Kínzósk és halálbüntetés vár rá, de sem a kínzások, sem az ítélet ki mondása nem töri meg.

Mit olvassunk?

Illés Béla: „Harminchat esztendő”

A jelen má egy novellagyűjtemény. Illés Béla 1920—1956 között írott novelláit foglalja magában. Számosat közülük számvetése idején írt Csehszlovákiában, Ausztriában, majd a Szovjetunióban.

Minden írásával egy-egy harci feladatot megoldását igyekezett elősegíteni. Olyankor, arról és úgy írta no-

velláit, ahogy azt az osztályharc — a párt harci programja — abban a pillanatban megkövetelte. Kiemelkedő novellái közé tartoznak: „Káposztos emberek”, „Istenek alkonya”, „Baleset”, „Tűz Moszkva alatt”, „Ember vagyunk”, „A derűlátás hatalma”, „Hazatérés”, „Tálatkozás egy fiatalemberrel”, „Harcosok örök ifjúsága”.

Doszitej Obradovics szerb író szülőhelyén

mesterlegény, amikor gyümje meghal. Hajtja a tudáságy; szerzetesnek megy, hogy tovább tanulhasson. A hopovoi kolostorban írta. Böjti napokon nem eszik, takaró nélkül alszik, sanyargatja testét. Később rádöbben, hogy szerzetes társai erkölcsi ferőben élnek. Obradovics megundorodik tőlük és elhatározza, hogy mint író és tudós szolgálja majd népet.

A magas homlokú, égő szemű, rongyos csuhájú férfi végigkiborítja fél Európát. Tanul és tanít. Kolostorok könyvtárait bujja, egyetemeket padját kopogtatja. Gyalogszerrrel, kocsival, és mindig kevés pénzzel beutazza az egész Balkánt, Olaszországot, Franciaországot, Angliát, Németországot, hat évig él Bécsben. A művelti nuigatol járva dőbben csak rá igazán népe elmaradottságára. Itt érti meg azonban azt is, hogy a nép számára olyan nyelvi könyveket kell írnia, melyeket az el is tud olvasni, meg tud érteni. Országjárásának első esztendejében már írni kezd. Száhlit az ó-szlat egyházi nyelvvel és a köznépi nyelvben írja meg műveit. Előbb „Az egészséges értelem tanácsa”, majd „Étika” címen az egészséges életmódról, a jó nevelésről, viselkedésről elmélkedik. Lejórítja La Fontaine meséit, majd maga is költ meséket. Kétkötetes fő műében életét írja meg, amely teli van a felvilágosodás utáni vágygal és a tudományok iránti tisztelettel, sóvárgással. Számos nagy korabeli külföldi íróval köti ismeretséget és munkákat áldott szerb nyelvre.

Eztidek telnek el. Könyvei egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, a hét nyelven beszélt és tanító tudósok ezernyi barátja

és tisztelője van, mégis hontalanul vándorol.

Közben Szerbiában nagy események történnek (1804). A nemzeti öntudatra ébredő szerb nép fellát a török elnyomás ellen. Obradovics akkoriban ismét Olaszországban tartózkodott, de a hírre tüstént utnak ered. Zimonyba utazik és, hajlott kora ellenére, fiatalos lendülettel vesz részt a szerb nép felszabadító harcában. Forradalmi tartalmu, lázító hangú, lelkesítő költeményeket ír. A nemzeti mozgalom vezetőjének, Karagyorgyeicsnek egyik tanácsadója. A forradalom győzelme után végleg Belgrádban telepszik meg. Kultuszminiszter lesz, főiskolát alapít, számos oroszbarát röpíratot szerzett. Hetvenkét esztendő, teli tevekkel, lobogó lelkesedéssel, amikor 1811 augusztus 15-én meghal.

Életművét azonban a halál nem tudta megsemmisíteni. Irodalmi munkái, forradalmi költeményei, fősoklája megmaradtak. Egyik legnagyobb érdeme, hogy utat mutat a nyomán követők: Karadzics és Danicsics írók az ó-szlat egyházi nyelvvel szemben diadalra vitték a népi nyelvet.

Négy nyelvű emléktábla hirdesse Doszitej Obradovics emlékét

Csákovában még elevenen él Doszitej Obradovics emléke. Számos házban öröklőve és sokan az idősöbök közül emlékeznek arra a nagy ünnepségre, mely halálának százados évfordulóján szülőházában lezajlott, 1911 augusztus 15-én Belgrádból, Ujvidékről, Szabadh-

Díjaskönyvek

Szerda, június 13.

BUKAREST 1.: 7: Rádióújság. 7:14: Dalok albán szerzőktől. 7:35: Román népi táncok. 8: Balettzene. 8:30: Központi beütőszemle. 9: Szovjet könnyűzene. 10: A főváros hangversenyletéből. 10:30: Rádiószínház. 12:30: Esztrád-muzsika. 13: Hírek. 13:05: Enekkarok. 13:30: Rádiózenekar. 14: Román népi melódiák. 14:48: Esztrád-hangverseny. 15:30: Hírek. 15:35: Hegedűhangverseny. 16: Operettzene. 16:45: Előadás. 17: Román népi muzsika. 17:30: Rádióújság. 17:45: Az osztrák nép dalaiból. 18: Moszkva beszél! 18:30: Könyvzene román szerzőktől. 18:55: Hírek. 19: Rádióújság. 19:25: Közvetítés az RNK Opera- és Balettszínházából. 22:40: Könyvzene. 23: Hírek, sport hírek. 23:15: Éjj hangverseny.

BUKAREST II.: 14:05: Könyvek és hősök. 14:25: Szimfónikus zenekar. 14:35: Míról ir a „Scinteia”. 14:45: Dalok. 15: Hírek. 15:05: Román népi melódiák. 15:35: Könyvzene. 16: Rádióújság. 16:15: Zongorahangverseny. 16:45: Elisabeth Schumann szopránénekűs hangverseny. 17: „Paratunk a könyv”. 17:30: Népi zené. 19: Kívánsághangverseny. 20: Falvak újsága. 20:15: Tánczene. 21:30: Zene. 22: Hírek, sport hírek. 22:20: Hangverseny.

BUDAPEST (Kossuth): 8:10: Népszerű operaszínek. 9: Rádiógyűjtem. 9:40: Népi zenekar. 10: Hírek. 10:10: Óvodások műsora. 10:40: Píllantás a nagyvilágba. 10:50: Dalok. 11:10: Kórusok. 11:30: Elbeszélés. 12: Hírek. 12:10: Hangfelmérek. 13: Falusi híradó. 13:15: Könyvzene. 14:15: Szimfónikus zenekar. 14:22: Zongoratrió. 15: Hírek. 15:10: Tavasz kórus-muzsika. 15:55: Zenekari hangverseny. 17: Hírek. 17:10: Szív küld... 17:40: Ríportmüsor. 18: Eszaki lovag. Versek. 18:55: Kommentár. 19: Szüldök — nevelők — gyerekek! 19:20: Jó munkákért szép muzsikát! 19:52: Jéjszakát gyerekek! 20: Esti híradó. 20:20: Radics Béla Janó zenekara. 20:50: Irók a mikrofon előtt. 21: Közvetítés Brüsszelből. Diszhangverseny. 22: Hírek. 23:30: Kellemes szónokozást! 24: Hírek.

BUDAPEST (Petőfi): 14: Opera-áriák. 14:35: Operettérszetek. 15:10: Kiutas és hatodik földrészen. 15:30: Román népi muzsika. 16: Lapszemle. 16:10: Ajándékhangverseny. 17:10: Az építő kommunizmus nagy országában. 17:40: Szovjet filmekből. 18:30: Lapszemle. 18:27: Irídia második ötvenes terve. 18:50: Indiai népdalok. 19: Híres előadóművészek műsorából. 19:35: Irodalmi jegyzetek. 20: Operettkettősk. 20:20: Sporthíradó. 20:40: Widám tengerészek. 21: Tudományos lapok szemléje. 21:10: Tánczene. 21:50: Egyiptomi élményeiről beszél Csanádi György. 22: Népdalidőzások. 22:30: Esti muzsika.

Testnevelés és sport

A nyári szpártákiád keretében:

A Metalul sportegyesület tornaversenyének döntője

Szombaton és vasárnap rendezték meg Aradon a Metalul országos sportegyesület tornaszalai a nyári szpártákiád versenyében a sportegyesület országos döntőjét ebben a sportágban és több mint 120 tornász és tornászlány vett részt a versenyen az ország különböző Metalul sportközösségeinek képviselőitében. A versenyen az aradi fiatal tornászok kitűnően szerepeltek és a Metalul G. Dimitrov férficsapata megnyerte a csapatversenyt, a Metalul I. Ranghet női csapata pedig a harmadik helyen végzett. Szép egyéni sikereket is érték el az aradi tornászok és tornászlányok és a verseny részletes eredményei a következők:

Férfiak II. osztályú csapatversenye:
1. Metalul G. Dimitrov 291,52 pont (Cernusca, Rusan, Lenhardt, Talos, Löwenstein, Zabara, Dan, Costea), 2. Metalul Independența Nagyszeben 266,93 pont, 3. Metalul Unirea Kolozsvár 262,85 pont.

Nők II. osztályú csapatversenye:
1. Metalul Comb. Constr. Bukarest 259,46 pont, 2. Metalul Unirea Kolozsvár 258,60 pont, 3. Metalul I. Ranghet 243,10 pont (Selejan, Pfeiffer, Scheffer, Lesetar, Palásti, Orgovics, Marmorestein, Puszt).

Férfiak II. osztályú egyéni: 1. Cernusca Lazar, Metalul G. Dimitrov 56,50 pont, 2. Rusan Constantin, Metalul G. Dimitrov 53,75 pont, 3. Fabritius Richard, Metalul Independența Nagyszeben 53,60 pont.

Férfiak III. osztályú egyéni: 1. Lenhardt Imre, Metalul G. Dimitrov 52,75 pont, 2. Dan Emilian, Metalul G. Dimitrov 51,75 pont.

Nők II. osztályú egyéni: 1. Selejan Rozalia, Metalul I. Ranghet 50,90 pont, 2. Tesanu Gina, Metalul Comb. Constr. Bukarest 49,80 pont, 3. Bruck Maria, Metalul Unirea Kolozsvár 49,50 pont.

Nők III. osztályú versenyében Palásti Mária, Metalul I. Ranghet 45,50 ponttal a harmadik helyre került.

Férfiak I. osztályú egyéni: 1. Neubauer Jakob, Metalul Resica 54,40 pont, 2. Ciunda Andrei, Metalul Re-

sica 53,25 pont, 3. Schöneck Antal, Metalul G. Dimitrov 52,80 pont.

Nők I. osztályú egyéni: 1. Anghel Cornelia, Metalul I. Ranghet 53,05 pont, 2. Schneider Mária, Metalul Independența Nagyszeben 52 pont, 3. Bugariu Silvia, Metalul Resica 51,95 pont.

Férfiak mesterfoku versenye, egyéni: 1. Botez Mihai, Metalul G. Dimitrov 56,20 pont, 2. Kerekes András, Metalul Resica 55,75 pont, 3. Redl Mihály, Metalul Temesvár 52,85 pont.

Nők mesterfoku versenye, egyéni: 1. Popovici Eleonora, Metalul Comb. Constr. Bukarest 34,80 pont, 2. Jacobescu Maria, Metalul Comb. Constr. Bukarest 33,57 pont, 3. Kerekes Lilly, Metalul Resica 33,03 pont.

Különösen ki kell emlíni Botez Mihai kitűnő szereplését, aki ezúttal már harmadszor evőzte le Kerekes Andrást és legutóbb nemzetközi versenyen is a legjobban szerepelt a román tornászok közül. (Erfurthban ugyanis a román csapatban első helyen végzett a Német DK elleni mérkőzésen).

A kétnapos verseny után összeállították a Metalul sportegyesület férfi és női csapatait a nyári szpártákiáda döntőjére, amelyet pénteken, szombaton és vasárnap rendeznek meg Marosvásárhelyen. A Metalul csapatai a következők:

Férfiak: Cernusca Lazar Arad, Rusan Constantin Arad, Fabritius Richard Nagyszeben, Okralik Ferenc Temesvár, Stanciu Teodor Nagyszeben, Boghici Vasile Bukarest, Talos Florian Arad, Heiter Herwald Nagyszeben, Urba Anton Resica, Bányai István Kolozsvár. **Nők:** Selejan Rozalia Arad, Tesanu Petruța Bukarest, Vulcan Virginia Bukarest, Mihaleche Elena Bukarest, Píflafel Hedvig Resica, Várth Brigitte Resica, Lakatos Erika Kolozsvár, Bruck Maria Kolozsvár, Pfeiffer Erzsébet Arad, Scheffer Maria Arad, Isanu Anghela Nagyszeben, Bucsa Maria Nagyszeben.

Walkerdorfer László
levelező

A labdarúgó bajnokság „C”-csoportjának tavaszi fordulójának

Vasárnap fejeződtek be a küzdelmek a labdarúgó bajnokság „C”-csoportjában és a tavaszi előselejte az aradi Metalul G. Dimitrov csapata szerezte meg. A csapat mindössze 5 pontot veszített 11 mérkőzés során és valóban a leggyengébbeknek bizonyult. Az ősz idejében azonban sokkal fokozottabb erőfeszítésre lesz szükségük az aradi piros-feketeknek, ha meg akarják tartani első helyüket és be akarnak kerülni a labdarúgó bajnokság „B”-csoportjába. A másik két aradi csapat: a Fl. Rosie „November 7” (negyedik hely), a Constructorul (hetedik hely) is sok szép eredményt ért el. A Constructorul a Metalul G. Dimitrov együttesét győzte le, a Fl. Rosie „November 7” pedig a Metalul Vörös Acél ellen aratott értékes győzelmet. A tavaszi végső bajnoki táblázat az alábbi:

Metalul G. Dimitrov	11	7	3	1	20	9	17
Metalul Vörös Acél	11	6	3	2	17	12	15
Stiinta Craiova	11	5	4	2	14	7	14
Fl. Rosie „November 7”	11	6	1	4	16	13	13
Fl. R. Rimnicul Vilcea	11	6	1	4	16	13	13
Flacana 14	11	4	4	3	13	13	12
Constructorul Arad	11	3	5	3	10	10	11
Metalul 108	11	4	3	4	13	13	11
Locomotiva Craiova	11	4	3	4	17	22	11
Constructorul Craiova	11	2	3	6	10	15	7
Locomotiva Piski	11	2	2	7	17	21	6
Progresul Temesvár	11	—	2	9	7	23	2

Néhány sorban

A labdarúgó bajnokság „A”-csoportjában az utolsó tavaszi forduló két részletben bonyolították le: június 21-én és július 1-én. Június 21-én a következő mérkőzéseket játszották: Minerul Petrozsény—Stiinta Kolozsvár, Dinamo Bukarest—Flacana Ploesti, Locomotiva Temesvár—Hadsereg Központi Háza, július 1-én: Locomotiva Bukarest—Dinamo Bacau, Progresul Nagyvárád—Dinamo Sztálinváros, Fl. Rosie UTA—Stiinta Temesvár.

Henscovici Henry, Dinamo Bukarest az eddigi világcsoportnál is jobb országos rekordokat győzött a bukaresti céllövő versenyen. A 3x40 lövés versenyben 1178 kört ért el, míg a dán Jensen eddig nyilvántartott világcsoportjának 1168 kör.

A „Pronosport” 24. számú június 17-i versenye

A „Pronosport” 17. számú június 17-i versenyen nemzetközi mérkőzéseket kívül a labdarúgó bajnokság „B”-

csoportjának mérkőzései és néhány külföldi mérkőzés szerepel. A szelvény a következő:

- I. Román NK—Svédország (az első félidő eredménye).
- II. Román NK—Svédország (végeredmény).
- III. Spartak Subotica—Locomotiva Temesvár.
- IV. Metalul Vajdahunyad—Avintul Marosvásárhely.
- V. Avintul Szászregén—Locomotiva Arad.
- VI. Progresul Nagyszeben—Locomotiva T. Severin.
- VII. Locomotiva Iasi—Progresul Focsani.
- VIII. Flacana Moreni—Dinamo Brlad.
- IX. Tatabánya—Honvéd.
- X. Kinizsi—Vörös Lobogó.
- XI. Vasas Budapest—Dózsa Budapest.
- XII. Salgótarján—Dózsa Pápa.

Csáková rajoni székhely. A reggeli motorosvonattal közel százán érkeznek különböző rajoni intézmények alkalmazottai. Moga elődrással, a Bánsági Múzeum igazgatójával járjuk Csáková utcáit. Román, magyar, szerb és német beszédet hallunk.

Csáková történelmi múlttól terhes; a régi idők emlékeit a néhai vár égné meredő őrtornya idézi. De fontos irodalomtörténeti múltja is van. Itt született és töltötte gyermekkorát egy részét a jugoszláv irodalom nagy klasszikusa, a modern szerb irodalom megteremtője: Doszitej Obradovics.

A meződoroska központjában gesztenyefáktól árnyas utcában áll a nagy író szülőháza. Alacsony, négy ablakos, földszintes ház. A ház falában emléktábla. Az egyszerű, fekete márványtáblán a következő cirillbetűs felirat olvasható: „Ebben a házban született Doszitej Obradovics 1739-ben”.

A nagy szerb író élete és hányattatásai

Ezt az egyszerű emléktáblát 95 esztendővel ezelőtt helyezték el; az utcát pedig szintén Obradovicsról nevezték el.

Nagy és hosszú utat tett meg Doszitej Obradovics, hogy halála után félvszázaddal (az emléktáblát 1861-ben helyezték le) a halás utók utatval és emléktáblával hódoljon halhatatlan emlékének.

Apja szücsmester volt, anyja szírbazentmátroni parasztlány. Kilenc esztendő korában árvaságra jutott. Rokona taníttatta. Hosszú szakállú, öreg görög tanítótl tanulja meg a betűvelés tudományát, majd Temesváron inasodik. Onételrajzából tudjuk, hogy míg társai vasárnaponként a várjalkon sétálgáltak, vagy a sáncárkok partján polgárlányoktól enyelegtek; ő olvasgatótt, tanult. Már kés-

LÄLKIISMERETTEL

kívül résztvesznek
sorshuzáson is.
or a június végéig
vények tulajdonos.
2-i huzás nyeremé
esülhetnek.

V. Hosz

Az új helyzetben célszerű új módon felvetni a leszerelés kérdésének megoldását

N. A. Bulganyin levele Anthony Edenhez és Konrad Adenauerhez

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: I. A. Malik, a Szovjetunió londoni rendkívüli és meghatalmazott nagykövete június 8-án felkereste Sir Anthony Edent, Nagy-Britannia miniszterelnökét és átnyújtotta neki N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének következő üzenetét:

SIR ANTHONY EDEN Öccellenciájának,
Nagy-Britannia miniszterelnökének

London

Moszkva, Kreml.

1956. június 6.

Tisztelt Miniszterelnök Ur!

Mail levelemmel újlag ki szeretném fejteni néhány szempontot naplaim egyik rendkívül fontos kérdésében, a leszerelés kérdésében.

On emlékeznél fog arra, hogy N. Sz. Hruscsovval tett angolai látogatásunk alkalmából, amelyről a legkellemesebb emlékeket őriztük meg, egyetértettünk abban, hogy ennek a kérdésnek a megoldása rendkívül nagy jelentőségű lenne a béke ügye, az államok közötti bizalom megteremtése és a súlyos katonai kiadások enyhítése szempontjából. A szovjet-angol közös nyilatkozatban hangsúlyoztuk, hogy az államok fegyveres erőinek a szükséges nemzetközi ellenőrzés mellett történő lényeges csökkentése és mindenekelőtt a nagyhatalmak fegyveres erőinek csökkentése érdekében szükségesnek mutatkozik egy egyezmény megkötése a haladéktalanul foganatosítandó gyakorlati intézkedésekről.

Amint Ön is tudja, az ENSZ le szerelési albizottságának legutóbbi londoni ülésén a sajnósa újabb eredménytelenül végződött.

Igy tehát az Egyesült Nemzetek Szervezetében több mint tíz év óta folyó leszerelési tárgyalások mind a mai napig nem vezettek pozitív eredményre és tovább folyik a fegyverkezési hajszája, amely óriási anyagi és emberi erőforrásokat von el céljuktól.

Az Onnel Londonban folytatott eszmecsere nyomán arra a szilárd meggyőződésre jutottunk, hogy Ön személyesen és az Ön által vezetett kormány epügy, mint a szovjet kormány, mélyesges érdeklődést tanúsít aziránt, hogy a népek — beleértve Európa népeit is, amelyeknek országa egyenlően emberöltő alatt két ízben szolgáltak pusztító háborúk színterülé, — megszabaduljanak a jövőtől való rettegéstől.

Most, amikor jelentős mértékben enyhült a nemzetközi feszültség, kedvező feltételek jöttek létre egyes leszerelési intézkedések foganatosítására. Ebben az új helyzetben célszerű új módon felvetni a leszerelés kérdésének megoldását, ami lehetővé tenné, hogy a szavakról áttérjünk a tettekre és haladéktalanul megkezdjük a fegyverkezés csökkentését. E tekintetben igen fontos lenne, hogy az államok már most gyakorlati intézkedéseket foganatosítsanak fegyverzetük és fegyveres erőik csökkentésére, anélkül, hogy megvárják, míg az ENSZ-ben egy leszerelési egyezmény jön létre.

Eppen ezek az elgondolások vezérelték a szovjet kormányt, amikor elhatározta, hogy újabb jelentős mértékben csökkenteni fegyveres erőit, mégpedig 1.200.000 emberrel, azon kívül, hogy már 1955-ben 640.000 emberrel csökkentette a Szovjetunió fegyveres erőit. Ennek megfelelő mértékben csökkentjük a Szovjetunió fegyveres erőinek fegyverzetét és katonai-technikai eszközait, valamint a Szovjetunió állami költségvetésében katonai célokra előirányzott kiadásokat is.

E határozatnak megfelelően megszűntünk 63 hadosztályt és különféle dandárokat, a többi között a Német Demokratikus Köztársaság területén állomásozó három légi hadosztályt és más katonai egységeket, amelyeknek állománya több mint 30.000 ember. Természetesen számot vetünk azzal, hogy a fenti létszámú szovjet csapatok kivonása Németország területéről nem oldja meg teljesen ezt a kérdést. A szovjet kormányának az az intézkedése csupán az első lépést jelenti. Mi azonban abból a feltevésből indulunk ki, hogy ha az USA, Anglia és Franciaország kormányai — amelyeknek ugyancsak csapataik vannak Németország területén, — szintén intézkedéseket foganatosítanak a németországi haderők csökkentésére, ez kétségkívül előkészítené a békét még határozottabb akciók végrehajtására ebben a kérdésben. Egyszerűsített szem előtt tartjuk azt is, hogy a négy hatalom kormányainak ilyen értelmű intézkedései utóbb meggyezéshez vezethetnének a németországi idegen haderők létszámának jelentős csökkentésére, vagy a Németország területén lévő idegen haderők kivonása tekintetében.

Megegyezéssel értesültem az Ön parlamenti nyilatkozatáról, amelyben üdvözölte a szovjet kormány május 14-i elhatározását. Ez alapot szolgáltat nekünk ahhoz a reményhez, hogy Ön a maga részéről is minden erőfeszítést meg fog tenni, hogy megtaláljuk a leszerelés kérdésének gyakorlati megoldásához vezető utat.

Azt hiszem, Ön is egyetért azzal, hogy éppen a béke és a nemzetközi biztonság megőrzéséért a fő felelősséget viselő nagyhatalmaknak kell megtenniük a kezdeményező lépést a fegyverzet és a fegyveres erőik csökkentésére irányuló gyakorlati intézkedések alkalmazásában, anélkül, hogy egy nemzetközi leszerelési egyezmény megkötéséig halogassák a lépés megtételét.

Kartársaim és én annak a meggyőződésünknek adunk kifejezést, Miniszterelnök Ur, hogy Nagy-Britannia kormánya nagy figyelemmel fogja megvizsgálni a szovjet kormány a leszerelés kérdésében kiadott május 14-i nyilatkozatát, amelyet csatlakozunk jelen üzenetéhez, s a maga részéről is megfelelő lépéseket fog tenni a fegyverzet csökkentésére, ami előmozdítja a nemzetközi feszültség további enyhülését és az általános béke megerősítését.

Természetesen Ön is megérti, hogy a népek nagy megegyezéssel fogadják az államok ilyen irányú lépéseit.

Összinte tisztelettel:
N. BULGANYIN

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

V. A. Zorin, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Német Szövetségi Köztársaságban június 7-én felkereste K. Adenauer szövetségi kancellárt és átnyújtotta neki N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének következő üzenetét:

KONRAD ADENAUER Öccellenciájának,
a Német Szövetségi Köztársaság kancellárjának

Bonn

Moszkva, Kreml.

1956. június 7.

Tisztelt Szövetségi Kancellár Ur,

Amint bizonyára Ön is emlékszik rá, a múlt év szeptemberében Moszkvában folytatott tárgyalásaink során a Szovjetunió kormánykudáltsága és a Német Szövetségi Köztársaság kormánykudáltsága nagy jelentőséget tulajdonított az országaink közötti kölcsönös megértés és együttműködés fejlesztésének az európai béke és biztonság érdekében. Kifejezésre jutott ez a tárgyalásokról szóló közös közleményünk szövegében is.

Tökéletesen számotvetve azzal, hogy milyen nagyjelentőségű országaink kapcsolata a béke megszilárdításának és a népek biztonságának kérdésében, s milyen nagyjelentőségűek államainknak a célok elérésére irányuló akciói, fel szeretném vetni itt azt a kérdést, amely ma minden bizonnyal a leginkább foglalkoztatja valamennyi ország népeit s amely sürdős gyakorlati megoldást igényel. A fegyverkezési hajszája megszüntetésének kérdéséről van szó, hiszen ez a hajszája jogosan aggasztja a népeket a béke sorsáért, a holnapért.

Teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a második világháború idején, oly súlyos megpróbáltatásokat szenvedett szovjet és német nép különösképpen érdekelt van egy újabb háború elhárításában, a békés, nyugodt, fejlődés feltételeinek biztosításában.

Nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy az utóbbi években megjelent új típusú tömegpusztító fegyverek, mint amilyen az atom- és hidrogénfegyver, még szükségesebbé teszik a leszerelés kérdésének megoldását. Nehéz megalképzelné is, hogy milyen pusztításokkal járna — főképpen a fejlett iparral rendelkező, sűrű lakossággal országokra nézve — egy olyan újabb háború, amelyben ezeket a fegyvertípusokat is bevetnék a küzdelemben.

Mint Ön is tudja, szövetségi kancellár ur, a leszerelés kérdése hosszasan megbeszélések tárgyát képezte az érdekelt kormányok között. Noha a szovjet kormány a tárgyalások során rendszeresen és kitartóan arra törekedett, hogy a leszerelés kérdésében meggyezés jöjjön létre a hatalmak között, sajnos, még nem jött létre megegyelő megértés.

A szovjet kormány az utóbbi időben megkülönböztetett figyelmet fordított annak a lehetőségnek a megvizsgálására, amelynek révén ki lehetne emelni a kátyúból a leszerelés kérdését.

Arra a következtetésre jutottunk ki, hogy most, amikor a békeszerető országok erőfeszítései folytán már mutatkoznak bizonyos kedvező eredmények a feszültség enyhülése tekintetében, most, miután a nemzetközi kapcsolatok kibővültek és növekszik a népek közti bizalom — megvan-e az előfeltétel olyan gyakorlati lépések végrehajtására, amelyek előmozdítják a fegyverkezési hajszája megszüntetését és a katonai kiadásokkal járó terhek csökkentését. Véleményünk szerint ilyen akciókat indíthat minden olyan állam, amely valóban a békeke törekszik, anélkül, hogy megvárja, amíg az ENSZ-ben nemzetközi leszerelési egyezmény jöjjön létre.

A szovjet kormány — szilárdan kitartva a béke megszilárdítására és a népek biztonságának megővására irányuló külpolitikai elvei mellett — elhatározta, hogy újabb, jelentős mértékben csökkent a Szovjetunió fegyveres erőit, mégpedig 1.200.000 fővel — azonkívül, hogy 1955-ben már 640.000 fővel csökkentette ezeket az erőket. Ennek megfelelően elhatároztuk, hogy a többi között megszüntetünk a Német Demokratikus Köztársaság területén állomásozó három légi hadosztályt és más katonai egységeket, amelyeknek állománya több mint 30.000 ember. Együttal megfelelően csökkentjük a Szovjetunió fegyverzetét és katonai célokra előirányzott kiadásait. Ezzel kapcsolatban a Szovjetunió kormány az év május 14-én nyilatkozatot tett közbe a leszerelés kérdésében.

Kétségtelen, hogyha a többi hatalom is ilyen intézkedéseket foganatosítana fegyveres erőinek csökkentésére, ez nagy mértékben előmozdítaná Németország egyesítése kérdésének megoldását is.

A szovjet kormány fentemlített nyilatkozatát ide mellékelve, annak a reményemnek adok kifejezést, hogy Ön figyelmesen fogja tanulmányozni a Német Szövetségi Köztársaság kormánya rokonszenven fogadja és támogatni fogja ezt a nyilatkozatot.

Kartársaim és én remélni szeretnők, hogy a Szövetségi Köztársaság kormánya is megtalálja a módját annak, hogy gyakorlatilag hozzájáruljon az európai béke és biztonság megszilárdításának ügyéhez és nem fogja megengedni, hogy Nyugat-Németországban olyan fejlemények álljanak be, amelyek ellenkeznek az európai biztonság érdekeivel és a fegyverkezési hajszája fokozásához vezethetnek.

Összinte tisztelettel:
N. BULGANYIN

A szovjet-jugoszláv testvéri baráti viszony megszilárdítása hozzájárul a nemzetközi helyzet javulásához

A Právda cikke

MOSZKVA. (Agerpres.) — A

TASZSZ jelenti: A Právda cikket közöl Szemleirő aláírásával, Joszif Broz Tito szovjet-unióbeli látogatásáról és a szovjet-jugoszláv tárgyalásokról.

A cikkirő kidomborítja, hogy Tito elnöknek és a kíséretében levő személyeknek látogatása a Szovjetunióban, valamint a szovjet-jugoszláv tárgyalások nagy nemzetközi jelentőségű események.

A szovjet és jugoszláv vezetők tárgyalásai még nem fejeződtek be s szívélyes baráti légkörben, a teljes kölcsönös egyetértés légkörében folytatódnak.

Már is nyilvánvalóvá vált azonban, hogy a legfontosabb nemzetközi kérdésekben fennálló nézetazonosság folytán a tárgyalások lényegesen hozzájárulnak a béke és a népek biztonságának ügyéhez.

Miként az utóbbi időben több ízben is kihangsúlyozták, — folytatja a cikkirő — a két ország széles közös alappal rendelkezik az eredményes együttműködésre az új háború elhárítása, az általános leszerelés, az atom- és hidrogénfegyverek eltiltása, az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtése, a tartós világbéke biztosítása céljából.

A szovjet-jugoszláv politikai együttműködés további elmélyítése, a két ország gazdasági és kulturális kapcsolatainak állandó erősítése ma már szilárd alapon nyugszik. A Szovjetunió és Jugoszlávia kapcsolatainak rendezése jelentős befolyást gyakorolt a nemzetközi életre. Nem vitás, hogy a szovjet-jugoszláv testvéri baráti viszony megszilárdítása még nagyobb mértékben hozzájárul a nemzetközi helyzet javulásához.

Az az öszinte, meleg fogadtatás, amelyben a szovjet emberek részesttek a jugoszláv vezetőket, arról tanuskodik, hogy a szovjet nép békében és barátságban akar élni valamennyi néppel. Ezek a találkozások megmutatják azt is, hogy a Szovjetunió fegyvertársának tekintti a szocialista Jugoszláviát a szocializmusért folyó harcban és az emberiség jobb jövőjének bátor harcosát köszönti benne.

A jugoszláv dolgozók a nagyszerű

marxi-lenini eszmék szellemében, a többi népek iránti megbecsülésre és a be nem avatkozásra vonatkozó lenini elvek szellemében nevelkedett szovjet emberben a hűséges testvért látják, azt a testvért, aki naevra értékel a népi Jugoszláviának a szocialista építés terén elért eredményeit.

A cikkirő rámutat arra, hogy a szovjet-jugoszláv barátság megszilárdítása élelnek visszhangot kelt valamennyi szocialista országban, majd behatóan taglalja Tito elvtárs látogatásának külföldi visszhangját. A cikkirő megállapítja, hogy a haladószellemű lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a világbéke szempontjából a szovjet-jugoszláv tárgyalásoknak, valamint annak a szívélyes fogadtatásnak, amelyben a jugoszláv vezetők a Szovjetunióban részesítették.

A burzsoá sajtó egy része azonban nem képes palástolni a szovjet-jugoszláv viszony állandó javulása fölött érzett bosszúságát. Számos amerikai kongresszusi tag nyilatkozata hemzseg a Jugoszlávia elleni rágalmaktól s gyűlölködéstől. A londoni Economist című folyóirat legutóbb azt írta, hogy „az amerikai képviselőházban a külföldi segélyek emelésére, illetve csökkentésére irányuló nyomás a legszemléletesebben Jugoszlávia esetében mutatkozott meg, mivel Jugoszlávia kibékült Moszkvával.”

De a „hidegháború” módszereitől folyamodó urak megelégednek arról, hogy lejárt az idejük és e módszerek ma már anakronizmusként hatnak. Nem gátolhatják meg többé a népek közelségének, a béke megszilárdításának művét.

Tito elvtárs szovjetunióbeli látogatásának külföldi visszhangja — írja befejezésül a Szemleirő — azt bizonyítja, hogy a világ népeinek százmilliói tömegei melegen támogatnak minden egyes lépést a béke megszilárdítására, mert életbevágó érdekük fűződik a háborús veszély megszüntetéséhez, a népek közötti kapcsolatok és barátság megszilárdításához.

Jemen miniszterelnöke megérkezett Moszkvába

KAIRO. (Agerpres.)

Szeif Ul-Islám Mohamed El-Badr emir trónörökös, Jemen miniszterelnökhelyettese és külügyminisztere a szovjet kormány meghívására június 11-én repülőgéppel Kairóból Moszkvába utazott.

Az emir kíséretében vannak: El-Kádi Esz-Szjághi, Jemen pénzügyminisztere, El-Kádi El-Amári államminiszter és külügyminiszterhelyettes és más személyiségek.

A Szovjetunióba tett látogatása után El-Badr emir ellátogat a Né-

met Demokratikus Köztársaságba és Csehszlovákiába.

Szeif Ul-Islám Mohamed El-Badr emir és kísérete június 11-én megérkezett Moszkvába.

A Szovjetunió és Jemen állami zászlóval díszített központi repülőtéren Szeif Ul-Islám Mohamed El-Badr és kíséretének fogadására megjelentek: M. G. Peruhin, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke, D. T. Szepilov külügyminiszter.

A repülőtéren felsorakozott a díszőrség, felhangzott Jemen és a Szovjetunió állami himnusza.

Nemzetközi atomfizikai értekezlet kezdődik Genfben

Genf. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az atommagkutató európai szervezet kezdeményezésére június 12-én megnyílik a magas energiájú részecskék fizikájával foglalkozó nemzetközi tudományos értekezlet. A

genfi értekezletre sok országból érkeztek tudósok és szakemberek. Jelen vannak már az alábbi országok küldöttei: Szovjetunió, Egyesült Államok, Kanada, Csehszlovákia, Jugoszlávia, India és mások. Az értekezleten háromszáz tudós vesz részt.

Közlemények

Demetriad Alexandru bukaresti zongoraművész szerdán, június 13-án este nyolc órakor a Kulturpalota nagytermében hangversenyt ad. Müsorán: Bach: Fantázia és kátfős Fuga; Schumann: Kreisleriana; Chop-

pin: IV. E-dúr Scherzo; Klepper: Kis szvit; Debussy: Két tanulmány; Poulenc: Olasz Capriccio.

Az aradi gépközpont (Kogalniceanu utca 45) sürgősen alkalmaz képesítetlen munkásokat.

Az üzenet alapos megfontolást és tanácskozásokat igényel

N. A. Bulganyin leveleinek nemzetközi visszhangja

A Német Demokratikus Köztársaság sajtója

a közvélemény különböző rétegeinek véleményét kifejezve, fontos lépésként üdvözi a Szovjetunió új kezdeményezését a béke megszilárdításának és a nemzetközi feszültség további enyhítésének útján.

A német nép szempontjából — írja a Neues Deutschland — különösen nagyfontosságú N. A. Bulganyinnak a nyugati hatalmakhoz intézett arra vonatkozó javaslata, hogy jelentős mértékben csökkentsék, vagy vonják ki az országból a Németország területén állomásozó idegen csapatokat.

A lap rámutat arra, hogy a javaslat megvalósítása hozzájárulna Németország egyesítéséhez.

A Hindustan Standard június 10-én a következő címmel közölte a Dwight Eisenhowerhez és Anthony Edenhez intézett üzenetek

szövegét: „A nagyhatalmaknak is-sőkként kell intézkedéseket foganatosítani a leszerelés irányában”, „Bulganyin üzenetét intézték Eisenhowerhez”, „A leszerelés a legfontosabb kérdés”, „A lap hangsúlyozza, hogy N. A. Bulganyin ezidőszent a legfontosabb kérdésnek tekint a leszerelés kérdését. A Hindustan Standard az Eisenhowerhez intézett üzenetnek azt a részét domborítja ki, amely szerint a nemzetközi feszültség bizonyos enyhülése folytán most kedvező feltételek jöttek létre a fegyverkezési verseny megszüntetésére.

Az Observer

című angol lap diplomáciai hírmagyarázója megjegyzi, hogy Bulganyin üzenetét „tapintatosan megfogalmazott” javaslatot tartalmaznak arra vonatkozólag, hogy a nyugati hatalmak kövessék a Szovjetunió pél-

dáját és egyoldalú elhatározással csökkentésük fegyveres erőik létszámát.”

A hírmagyarázó véleménye szerint „az orosz üzenet alapos megfontolást és tanácskozásokat igényel.”

Az izraeli lapok

is élénken kommentálják N. A. Bulganyinnak a nyugati országok vezetőihez intézett üzenetét.

A Kol Haam című napilap így ír: „Ha a nyugati hatalmak követni fogják a Szovjetunió példáját, akkor a leszerelés a gyakorlati megvalósulás szakaszába lép.” Az Al-Hamishmar című lap politikai hírmagyarázója emlékeztet arra, hogy „Washington nyomása miatt Anglia és Franciaország kitért a szovjet terv elfogadásától, noha ez a terv majdnem mindenben megfelel előző saját terveiknek.”

Felkelés Argentínában

Buenos Aires. (Agerpres.)

A France Presse jelentése szerint június 9-ről 10-re virradó éjjel felkelés tört ki Buenos Airesben és Argentína más vidékein az Aramburu kormány ellen.

Isaac Rojas, Argentína alelnöke június 10-én este rádió felhívásban jelentette, hogy a felkelést az egész ország területén elfojtották.

Ugyancsak június 10-én este az Argentínai Kommunista Párt közleményt bocsátott ki. Ebben hangoztatja, hogy „az államcsínyek és az ellenállamcsínyek felszámolása érdekében széleskörű demokratikus koalíciós kormány alakítására van szükség”. A közlemény ezekkel a szavakkal zárul: „Elég a vérontásból!” és felhívja az összes pártok katonai és polgári tagjait, hogy széleskörű népront keretében teremtsenek testvéri viszonyt egymással.